

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000360

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-01-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Леонов Олексій Олександрович

2. Oleksii Leonov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-0699-6088

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 21-02-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Управління справами Апарату Верховної Ради України

Код за ЄДРПОУ: 20064120

Місцезнаходження: вул. Грушевського, буд. 5, Київ, 01008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Верховна Рада України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7473

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правове забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності в Україні
2. Administrative and legal support for the implementation of citizens' rights in the field of entrepreneurial activity in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні сутності та розкритті особливостей адміністративно-правового забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності в Україні, розробленні пропозицій та рекомендацій, спрямованих на вдосконалення адміністративного законодавства у цій сфері з урахуванням викликів і загроз сьогодення. У висновках містяться результати проведеного дослідження, які сформульовані в пропозиціях і рекомендаціях, спрямованих на досягнення поставленої мети. Зокрема, у роботі: Аргументовано, що під правами громадян у сфері підприємницької діяльності, як об'єкта адміністративно-правового регулювання доцільно розуміти визначені Конституцією України, а також положеннями законодавчих та підзаконних актів сукупність нормативно-правових актів, які закріплюють сукупність прав та гарантій, які забезпечують можливість кожного громадянина здійснювати підприємницьку діяльність на законних підставах. Вони

включають право на вільний вибір виду підприємницької діяльності, право на створення та реєстрацію підприємства, право на ведення господарської діяльності, право на захист своїх економічних інтересів та власності, тощо. Наголошено, що права громадян у сфері підприємницької діяльності як об'єкт адміністративно-правового регулювання не є однорідними, а тому їх доцільно поділяти за такими критеріями: 1) за організаційною формою реалізації: права фізичної особи-підприємця; права юридичної особи; 2) за сферою підприємницької діяльності права підприємців у сфері: виробництва матеріальних благ, створення інтелектуальної власності, надання послуг; 3) за ступенем санкціонування державою права, які виникають: без отримання спеціальних дозволів (ліцензій); здійснюються за умови отримання спеціального дозволу (ліцензії); здійснюється на основі спеціальної процедури (проходження конкурсу, аукціону тощо); 4) за напрямком захисту: право на вільний вибір сфери діяльності; право на захист; право на отримання адміністративних послуг, тощо. Завдання забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності охарактеризовано як законодавчо визначені результати діяльності уповноважених на це суб'єктів, досягнення яких має призвести до безперешкодного розвитку підприємництва як основи економічного благополуччя країни. Такі завдання запропоновано поділити на декілька рівнів: по-перше, загально-правові завдання: визнання та сприяння реалізації прав підприємців насамперед шляхом виконання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами передбачених законодавством повноважень у сфері забезпечення безперешкодності підприємницької діяльності та шляхом невтручання в процес реалізації цих прав без встановлених законодавством підстав; захист прав від протиправних посягань як з боку інших носіїв таких прав (зокрема, обмеження монополізму, створення умов для добросовісної конкуренції), так і з боку інших осіб; по-друге, господарсько-економічні, які витікають із основних напрямків економічної політики держави в сфері господарської діяльності; по-третє, спеціальні – зумовлені специфікою конкретного права в сфері підприємницької діяльності. Доведено, що принципи забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності в Україні слід поділити на дві групи: 1) загальні: законності та верховенства права; об'єктивності/обґрунтованості (відповідності актуальним потребам суспільства); недопущення втручання в діяльність суб'єктів підприємницької діяльності, окрім випадків, за умов та в межах прямо передбачених законодавством; недопущення дискримінації громадян в сфері підприємницької діяльності; рівноправності всіх суб'єктів підприємницької діяльності перед законом незалежно від форм власності; відповідальності за легітимізацію та якість проведеної підприємницької діяльності тощо; 2) спеціальні, зокрема: принцип регуляторної діяльності, принцип ліцензування видів підприємницької діяльності, принцип обов'язкової реєстрації суб'єктів, що виявили намір займатися підприємницькою діяльністю тощо.

2. The thesis provides a theoretical generalisation and a new solution to the scientific task of defining the essence and revealing the specific features of administrative and legal support for the exercise of citizens' rights in the field of entrepreneurship in Ukraine, and developing proposals and recommendations aimed at improving administrative legislation in this area, taking into account the challenges and threats of today. The conclusions contain the results of the study, which are formulated in proposals and recommendations aimed at achieving the goal. In particular, the study includes: It has been argued that the rights of citizens in the field of entrepreneurial activity as an object of administrative and legal regulation should be understood as a set of legal acts defined by the Constitution of Ukraine, as well as by the provisions of legislative and by-laws, which enshrine a set of rights and guarantees ensuring that every citizen is able to carry out entrepreneurial activity on a legal basis. These include the right to freely choose the type of business activity, the right to establish and register an enterprise, the right to conduct business activities, the right to protect one's economic interests and property, etc. The author has emphasised that the rights of citizens in the field of entrepreneurial activity as an object of administrative and legal regulation are not homogeneous, and therefore it is appropriate to divide them according to the following criteria: 1) by the organisational form of exercise: the rights of an individual entrepreneur; the rights of a legal entity; 2) by the area of entrepreneurial activity: the rights of entrepreneurs in the field of: production of material goods, creation of intellectual property, and provision of services; 3) by the degree of state sanctioning of the right which arises: without obtaining special permits (licences); subject to obtaining a special permit (licence); exercised on the

basis of a special procedure (tender, auction, etc.); 4) by the area of protection: the right to free choice of the field of activity; the right to defence; the right to receive administrative services, etc. It has been characterised that the task of ensuring the exercise of citizens' rights in the field of entrepreneurial activity is defined as the legally determined results of the activities of the entities authorised to do so, the achievement of which should lead to unimpeded development of entrepreneurship as the basis of the country's economic well-being. The author has proposed to divide these tasks into several levels: first, general legal tasks: recognition and promotion of entrepreneurs' rights primarily through the exercise by public authorities, local self-government bodies and their officials of their statutory powers to ensure unimpeded business activities and through non-interference with the exercise of these rights without the grounds established by law; protection of rights from unlawful encroachments both by other holders of such rights (in particular, restriction of monopoly, creation of conditions for fair competition) and by other persons; secondly, economic and economic rights, which arise from the main directions of the state economic policy in the field of economic activity; thirdly, special rights, which are determined by the specifics of a particular right in the field of entrepreneurial activity. It has been proved that the principles of ensuring the exercise of citizens' rights in the field of entrepreneurial activity in Ukraine should be divided into two groups: 1) general: legality and the rule of law; objectivity/reasonableness (compliance with the actual needs of society); prevention of interference with the activities of business entities, except in cases, under conditions and within the limits expressly provided for by law; prevention of discrimination against citizens in the field of business; equality of all business entities before the law regardless of their form of ownership; responsibility for the legitimation and quality of business activities, etc; 2) special, in particular: the principle of regulatory activity, the principle of licensing of business activities, the principle of mandatory registration of entities that have expressed an intention to engage in business activities, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Леонов О. О. Принципи забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності в Україні. Право.UA. 2022. № 1. С. 252-257.
- Леонов О. О. До характеристики ключових завдань забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2023. № 3 (30). С. 444-451.
- Леонов О. О. Місце норм адміністративного права в системі правових засад забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності в Україні. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2024. № 1 (31). С. 748-756.
- Леонов О. О. Система суб'єктів забезпечення реалізації прав громадян у сфері підприємницької діяльності в Україні. Наше право. 2024. №1. С. 339-345.
- Леонов О. О. Поняття та види прав громадян у сфері підприємницької діяльності як об'єкту адміністративно-правового регулювання. Форум права. 2024. № 2 (79). С. 128-134.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комзюк Анатолій Трохимович
2. Anatoliy T. Komzuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7377-9241

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буга Ганна Сергіївна
2. Hanna S. Buha

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3957-7387

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куліш Анатолій Миколайович

2. Anatoliy M. Kulish

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2700-483X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панова Ірина Вікторівна

2. Iryna V. Panova

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4325-5428

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жорнокуй Валентина Григорівна

2. Valentyna G. Zhornokuy

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7706-8538

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

